

(önerisi) hazırlanmalıdır. Bu özellikle tez çalışmalarında, danışman öğretim üyesinin teze sağlıklı bir destek vermesinin ön şartıdır. Eğer araştırmacı bunu yapmıyorsa hem danışmanına, hem de kendine haksızlık ediyor demektir. Danışmanın araştırmada tam olarak ne yapılacağını bilmek hakkıdır. Bunun yanında, araştırmacı böyle bir teklifi hazırlamazsa, araştırma fikirlerini ve planlarını en özlü şekilde ifade etme şansını, dolayısıyla araştırmayı belli bir çerçevede yürütme imkanını baştan kaybeder.

Araştırma Teklifinin Amacı

Araştırma teklifi yazmanın başlıca iki temel amacı vardır. Bunlar, fikirlerin organize edilmesi ve proje sahiplerinin ikna edilmesine yardımcı olmaktır.

Fikirlerin Organize Edilmesi: Araştırma teklifinin yazılması ile birlikte düşüncelerin açığa çıkması mümkün olur. Sahip olunan fikirler dahiyane de olsa, yazıya dökülmedikleri müddetçe yok olma veya tam değerini bulmama tehlikesiyle karşı karşıyadır. Araştırma teklifi bu riskin ortadan kalkmasını sağlar. Bunun yanında, araştırma niyetinin tutarlı ve mantıklı bir şekilde ifade edilmesini mümkün kılar.

İlgilileri İkna Etmek: Araştırma teklifi sayesinde, araştırılacak konunun zaman, kaynak ve diğer imkanlar dikkate alındığında gerçekten araştırılabilir olup olmadığı danışman veya diğer kişilerin görüşleri ışığında tartışılır. Uygulamada, özellikle akademik amaçlı araştırmalar/tezler için yapılan çalışmalarda izlenen süreç şudur. Öğrencinin teklifini yazıya dökmesi; teklifin danışman tarafından gözden geçirilmesi ve tartışılması; tartışmalar ışığında gerekli düzeltmelerin yapılması. Eğer araştırılması mümkün olmayan bir konu seçilmişse, bunun başlangıç aşamasında tespit edilmesi çok önemlidir. Aksi takdirde araştırmacının bir çıkmaza girmesi muhtemeldir. Bunun yanında, araştırma için bir fon bulmak gerektiğinde araştırma teklifi hayati önem taşır. Değerlendiren kim olursa olsun böyle bir hazırlıktan etkilenecektir.

Araştırma Teklifinin İçeriği

Bir araştırma teklifinde genel bulunması gereken başlıklar sırasıyla aşağıda özetlenmektedir.

Araştırmanın Başlığı: Araştırma yapılacak konuya ilişkin ilk adım başlık belirleme denemesi olabilir. Başlığın, araştırmanın ilerleyen aşamalarında değiştirilmesi mümkündür. Başlangıçta araştırmanın içeriğiyle yakından ilgili olmasına dikkat edilmelidir. 10

Arka plan: Teklifin önemli bir kısmını oluşturur. Teklifi okuyana, planlanan araştırmanın niçin araştırılmaya değer olduğunu söyler. Bunu çözülmesi bekleyen sorular şeklinde ifade etmek mümkün olduğu gibi, konunun niçin ilginç bulunduğu izahı şeklinde de yapmak mümkündür. Teklifi okuyan kişi böylece, araştırmacının konu üzerinde uzun bir dönem ilgi duyabileceğine ikna olur. Bu bölümde araştırmacı, ilgi duyduğu konuya dair kaynaklara hakim 20

olduğunu da göstermek durumundadır. Araştırmacı, konuya ilişkin daha önce yapılmış çalışmalarla kendi çalışmasının bağlantısını ve çalışmanın o alanda hangi tartışmalara ışık tutacak nitelikte olduğunu belirtmelidir. Kısacası, araştırmacının hareket noktası yazın olmalıdır. Yalnız, araştırma teklifinde yer verilen kaynak taraması ile nihai raporda (tezde) yer alması gereken eleştirel kaynak incelemesi aynı şey değildir. Bu aşamada, sadece araştırma fikrinin oluşmasını sağlayan kaynaklara başvurulur.

Araştırma Soruları ve Amaçları: Arkaplan kısmından sonra sıra araştırma sorularının ve amaçlarının uygun bir şekilde ifade edilmesine gelir. Bu sayede, araştırma teklifini okuyan kişilerin aklında araştırma sonucunda neyin hedeflendiği konusunda şüphe kalmaz. 20

Yöntem: Teklifin en uzun kısmını oluşturur. Araştırma amaçlarının nasıl gerçekleştirileceğine dair niyetin açıkça ifade edilmesi gerekir. Aynı şekilde, bu amaçlara ulaşmak için benimsenen araştırma yönteminin niçin seçildiğinin de makul bir şekilde ifade edilmesi ge- 20

rekir. Araştırma yönteminin seçiminde sorulması gereken sorular aşağıda görülmektedir.

Araştırma yönteminin seçiminde cevap verilmesi gereken sorular,

- ↳ Araştırmayı yapacağınız yer (organizasyon, sektör, toplum kesimi, birim vs.) niçin tercih edildi?
- ↳ Araştırmanın evreni nedir? Niçin bu evren?
- ↳ Araştırmayı yapma yönteminiz (anket, mülakat, ikincil veri, karma) nedir. Niçin bu yöntem?
- ↳ Hangi veri analiz tekniğini kullanacaksınız, niçin?

Araştırma tasarımı kısmı, seçilen yöntem ve yöntemi seçme gerekçeleri hakkında genel bir görüş ortaya koyar. Veri toplama kısmı ise verilerin hangi yöntemlerle toplanacağına ve niçin bu yöntemin seçildiğinin izahının yapılmasına yer verir. Örneğin, veri toplamak için eğer bir anket uygulanacaksa bu durumda evrenin ve örnek külenin belirlenmesi gerekir. Ayrıca, anket formlarının nasıl dağıtılacağı ve nasıl analiz edileceği açıklanmalıdır. Eğer mülakat yapılacaksa, deneklere nasıl ulaşılabileceği, kaç mülakat yapılacağı, mülakatların süresi, ve kayıt şekillerine dair ayrıntılara yer verilir.

Zaman Planı: Zaman planı, niyet edilen araştırmanın öngörülen zaman dilimi içerisinde gerçekleştirilip gerçekleştirilemeyeceğini de ortaya koyar. Aşama aşama, araştırmanın hangi bölümlerinin ne sürede gerçekleştirileceği belirtilir. Ancak, yapılan çalışmalar genellikle araştırmaların öngörülen sürelerden daha uzun zaman aldığını ortaya koymuştur.

Maddi Kaynaklar: Sahip olunan kaynaklarla gerçekleştirilmek istenen araştırmanın uyumlu olup olmadığının ortaya çıkması için, araştırmada kullanılacak kaynakların ayrıntılı olarak ortaya konulmaları gerekir. Kaynaklar genellikle finansal imkanlar, verilere ulaşma ve araç-gereçler olarak sınıflandırılabilir. Araştırmaların yürütülebilmesi mali imkanlara bağlıdır. Seyahat, telefon, kırtasiye,

fotokopi, yazım, basım hatta bazen veri analizi hep maliyet anlamına gelmektedir. Eğer söz konusu bir anket ise, bu durumda faks veya posta masraflarını da eklemek gerekecektir. Araştırmacı bütün bu harcamaları karşılayabilecek durumda olmalıdır. Ayrıca, araştırma için gerekli olan verilere ulaşılabilmelidir. Uygulamada bir çok araştırma, veri kaynaklarına ulaşılamaması sebebiyle başarısız olmuştur.

Kaynakça: Araştırmacının muhatabına çok uzun bir kaynakça sunmak gibi bir mecburiyeti yoktur. Arka plan kısmında söz edilen birkaç ana kaynak bu aşamada yeterli olacaktır.

Aşağıda uygulamadan alınmış olan tipik iki araştırma önerisi yer almaktadır. Bunlardan birincisi Türk işletmeleri ağısından alternatif stratejik yaklaşımların değerlendirilmesine yönelik bir araştırma önerisi ile Porter'in Beş Güç modelinin KOBİ'lerde stratejik endüstri analizi için kullanılabilirliğine ilişkin bir araştırma önerisidir. Bu araştırma önerileri incelendiğinde yukarıda sayılan başlıkların her birinin bu öneride yer aldığı görülecektir.

10

100